

Phẩm 19: CHA CON GẶP NHAU

Phật ngự nước Ma-kiệt
Hóa độ các dị đạo
Đều theo pháp một vị
Như nhật soi các sao
Ra khỏi thành ngũ sơn
Cùng với ngàn đệ tử
Quyển thuộc theo vây quanh
Đi đến núi Ni-kim
Gần Ca-duy-la-vệ
Để sinh tâm báo ân
Phải tu pháp cúng dường
Vì phụng sự vua cha
Quốc vương và các quan
Trước cho người hầu hạ
Đang theo ở bên cạnh
Quan sát mọi hành động
Biết Phật muốn về nước
Vội về trước tâu qua:
“Thái tử tu học xa
Nguyện mãi nay về nước”.
Vua nghe, rất vui mừng
Xa giá ra đón rước
Mọi hạng người cả nước
Thấy đều đi theo vua
Dần đến xa thấy Phật
Dáng xưa sáng rõ hơn
Đang ngự giữa đại chúng
Giống như vua trời Phạm
Xuống xe, đi bộ đến
Sợ pháp Phật khó khăn
Ngắm dung nham, vui mừng
Miệng không biết nói gì:
“Ta tham ở trần thế
Con siêu việt lên tiên
Tuy con, đạo cao tốt
Chưa biết gọi thế nào?
Tự mình khao khát lâu
Hôm nay biết nói sao?
Con nay ngồi im lặng
An nhiên không biến sắc
Xa lâu không tình cảm
Khiến tâm ta riêng buồn.
Như người khát lâu ngày

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Giữa đường gặp suối mát
Chạy mau đến định uống
Đến nơi suối khô cạn
Giờ ta gặp Thái tử
Vẫn là dung mạo xưa
Tâm thông, khí cao vời
Đều không bóng lưu tâm
Nén tình, hy vọng dứt
Như khát gặp suối cạn,
Chuta gặp nghĩ vội vàng
Đối mặt chẳng vui lòng
Như nhớ người cách biệt
Bỗng thấy hình tượng vẽ.
Đáng là vua thiên hạ
Giống như vua Mạn-đà
Nay con đi khát thực
Đạo này đâu đáng vinh?"
An tĩnh như Tu-di
Tướng sáng như mặt trời
Khoan thai như trâu bước
Không sợ sự tử rống
Không nhận bốn trời phong
Đi khát thực nuôi thân
Phật biết tâm vua cha
Vẫn xem mình là con
Vì mở tâm cho cha
Và thương tất cả chúng
Dùng thân tức bay lên
Hai tay nâng nhật nguyệt
Đạo đi trong hư không
Hiện các thứ thần biến
Hoặc phân thân vô lượng
Rồi hợp lại thành một
Hoặc vào nước như đất
Hoặc vào đất như nước
Thân đi qua vách đá
Hai bên tuôn nước, lửa
Vua cha rất vui mừng
Không còn nghĩ cha con.
Ngồi đài sen trên không
Nói pháp cho vua nghe
Biết tâm vua thương con
Vì con thêm buồn rầu
Thương nhớ con ray rứt
Phải mau mau dứt hẳn*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Dứt ái, lòng an tịnh
Thọ pháp của con mình.
Cái mà con chưa dâng
Giờ dâng lên vua cha
Cha chưa từ con được
Nay sẽ từ con được
Cái lạ của vua người
Vua trời cũng ít có
Đạo cam lộ thiêng liêng
Nay dâng lên đại vương:
“Tự nghiệp nghiệp thọ sinh
Nghiệp nương quả báo nghiệp
Nên biết nhân quả nghiệp
Siêng tu “nghiệp độ đời”
Xét kỹ cõi thế gian
Chỉ nghiệp là bạn lành
Bản thân và họ hàng
Tình sâu, luyến mến nhau
Khi chết chỉ còn thức
Chỉ nghiệp bạn lành theo
Luân hồi trong năm đường
Ba nghiệp, ba thứ sinh.
Ái dục là nhân ấy
Các thứ loại khác nhau
Nay dùng hết sức lực
Tịnh tu nghiệp, thân, miệng
Ngày đêm siêng tu tập
Dứt loạn, tâm vắng lặng
Chỉ vậy mới lợi mình
Lìa đó chẳng phải Ngã.
Nên biết ba cõi hữu
Giống như sóng trên biển
Khó vui, khó tập gần
Nên tu nghiệp thứ tư
Vòng năm đường sinh tử
Như các sao xoay chuyển
Các trời cũng đời đổi
Cõi người đâu được thường
Niết-bàn là an nhất
Hơn hết trong thiên định.
Năm dục lạc vua người
Nguy hiểm nhiều sợ hãi
Như ở chung rắn độc
Đâu có chút vui mừng!
Người sáng thấy thế gian

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Như lửa hừng vây quanh
Sợ sệt, chẳng tạm an
Mong xa sinh, già, chết
Chỗ vắng lặng vô tận.
Nơi người trí nường ở
Chẳng cần gương giáo bén
Voi ngựa và binh sĩ
Điều phục tham, sân, si
Thiên hạ không địch nổi,
Biết khổ, dứt nhân khổ
Chứng diệt, tu phương tiện
Giác ngộ bốn Chân đế
Hết sợ hãi đường ác.”
Trước hiện thần thông mầu
Khiến tâm vua vui mừng
Tâm tin ưa đã sâu
Xứng đáng là pháp khí
Liên chấp tay khen ngợi:
“Lạ thay! Lời thệ thành
Lạ thay! Là khổ lớn
Lạ thay! Lợi ích ta
Tuy trước thêm lo buồn
Nhờ buồn nên được lợi.
Lạ thay! Ngày hôm nay
Quả báo sinh con thành
Nên bỏ vui nhiệm mầu
Nên siêng năng khổ hạnh
Nên lia các bà con
Nân cất tình ân ái
Ngày xưa các vua tiên
Luống khổ chẳng được gì
Chỗ mát mẻ an ổn
Nay Ngài đều đã được
Tự an, an mọi người
Đại bi cứu chúng sinh.
Xưa nếu ở thế tục
Làm vị vua Chuyển luân
Không thần thông tự tại
Khiến tâm ta mở tỏ
Cũng không pháp mầu này
Khiến ta hôm nay vui
Như làm vua Chuyển luân
Mối sinh tử chẳng dứt
Nay sinh tử đã dứt
Khổ lớn luân hồi diệt

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Vì các loài chúng sinh
Nói rộng pháp cam lộ.
Thần thông mầu như thế
Trí tuệ rất rộng sâu
Dứt hẳn khổ sinh tử
Trên hết trong người, trời
Tuy địa vị vua Thánh
Không hề được lợi này”
Khen ngợi như vậy rồi
Ưu pháp, thêm cung kính
Ở ngôi vị vua cha
Mà hạ mình lễ bái.
Các nhân dân trong nước
Thấy sức thần thông Phật
Nghe nói pháp sâu mầu
Và thấy vua cung kính
Đều chấp tay đánh lễ
Cùng cho là kỳ lạ
Nhàm chán ở tục khổ
Đều phát tâm xuất gia.
Các vương tử học Thích
Tâm ngộ đạo, chứng quả
Đều chán vui thế gian
Bỏ cha mẹ xuất gia
A-nan-đà, Nan-đà
Kim-tỳ, A-na-luật
Nan-đà, Bạt-nan-đà
Và Quân-đồ-đà-na
Các vị thượng thủ ấy
Và những người họ Thích
Đều vâng lời Phật dạy
Thọ pháp, làm đệ tử.
Con đại thần giúp nước
Ưu-đà-di làm đầu
Cùng với các Thái tử
Theo thứ lớp xuất gia,
Lại con A-đê-lê
Tên là Ưu-ba-ly
Thấy các Thái tử kia
Con đại thần xuất gia
Tâm cảm tình mở tỏ
Cũng thọ pháp xuất gia.
Đức vua thấy thần lực
Các công đức của con
Tự cũng vào trong dòng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chánh pháp môn cam lộ
Bỏ dân chúng vương vị
Ăn cơm ngon thiền định
Thảnh thơi tu vắng lặng
Học tiên ở cung tu.
Phật tùy cơ nhiếp hóa
Dòng họ, người quen rồi
Trên đường sắc mặt vui
Thân thích mừng đi theo
Đến giờ phải khát thực
Vào thành Ca-duy-la
Các gái trai trong thành
Sợ lẫn vui nói rằng:
Tất-đạt-a-la-đà
Học đạo thành trở về
Trong ngoài nói chuyện nhau
Lớn nhỏ chạy ra xem
Trong song, ngoài cửa cái
Chen nhau ghé mắt nhìn
Thấy thân Phật tướng hảo
Ánh sáng chiếu rực rỡ
Ngoài đắp y ca-sa
Trong ánh sáng chiếu suốt
Như vàng mặt trời tròn
Trong ngoài soi chiếu nhau.
Người xem tâm vui mừng
Chấp tay mà rơi lệ
Thấy Phật khoan thai bước
Giữ thân, nhiếp các căn
Thân mâu bày pháp nghi
Kính tiếc thêm buồn than:
“Cạo tóc hủy tướng tốt
Thân mặc y hoại sắc
Oai nghiêm, dáng khác tục
Giữ thân, mắt nhìn thẳng
Lẽ ra lọng báu che
Tay nắm cương rồng bay
Vì sao chân dẫm đất
Ôm bát đi khát thực
Tài đủ phục kẻ thù
Dung mạo mê thể nữ
Áo đẹp, đội mũ trời
Nhân dân đều tôn kính
Mà sao bỏ dáng đẹp?
Buộc tâm, giữ hình tướng

Bỏ năm dục, áo đẹp
Để thân mặc y nhuộm
Thấy tướng gì? Cần gì?
Bỏ năm dục thế gian
Bỏ vợ hiền con yêu
Thân một mình một bóng.
Khổ thay người vợ hiền
Đêm dài ôm thương nhớ
Mà nay nghe xuất gia
Tính mạng vẫn bảo toàn
Không biết vua Tịnh Phạn
Có gặp con mình chưa?
Thấy Ngài thân tướng đẹp
Thân không màng, xuất gia
Người ghét còn đau tiếc
Cha thấy đâu yên được?
Con yêu La-hầu-la
Rơi lệ thường thương nhớ
Gặp nhau không vỗ về
Học đạo ấy làm chi?
Các thầy tướng thông thái
Đều nói thân Thái tử
Đầy đủ tướng Đại nhân
Hưởng lộc khắp bốn biển
Hôm nay thấy việc này
Đó đều là nói dối.”
Cứ thế hòa nhau đồn
Phân vân mà loạn thuyết
Tâm Như Lai không đắm
Chẳng mừng cũng chẳng lo
Từ bi thương chúng sinh
Muốn họ thoát nghèo khổ
Làm căn lành thêm lớn
Và vì đời tương lai
Bày nếp sống ít muốn
Và dứt đời chê bai
Vào xóm nghèo khát thực
Ngon dở đều thọ dụng
Giàu nghèo không chọn nhà
Đầy bát thì về rừng.

M